

***Europe Direct to serwis, który pomoże Państwu znaleźć
odповідź na pytania dotyczące Unii Europejskiej.***

Numer bezpłatnej infolinii (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Informacje są udzielane nieodpłatnie, większość połączeń również jest bezpłatna (niektórzy operatorzy, hotele lub telefony publiczne mogą naliczać opłaty).

Więcej informacji o Unii Europejskiej można znaleźć w portalu Europa (<http://europa.eu>).

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2015

ISBN: 978-92-9240-675-2

ISSN: 1977-2572

doi: 10.2802/09381

© Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, 2015 r.

Powielanie materiałów dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Dr Eusebio Rial González

W 2014 r. Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) straciła darzonego sympatią i szanowanego pracownika. W dniu 18 grudnia zmarł na raka w wieku 48 lat dr Eusebio Rial González, szef Jednostki ds. Profilaktyki i Badań. Odkąd rozpoczął swoją pracę w EU-OSHA w 2003 roku, dr González stał na czele starań Agencji zmierzających do poprawy bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia w europejskich zakładach pracy, odgrywając kluczową rolę w realizacji takich sztandarowych projektów jak kampania z lat 2014-2015, pt. „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy – Stres w pracy? Nie, dziękuję!”, europejskie badanie przedsiębiorstw na temat nowych i pojawiających się zagrożeń (ESENER), interaktywne internetowe narzędzie do oceny ryzyka zawodowego (OiRA) i internetowa encyklopedia bezpieczeństwa i zdrowia w pracy - OSHwiki. Dr González był dla wielu z nas nie tylko wielce poważanym kolegą, ale również drogim przyjacielem. Będzie nam go bardzo brakowało.

Rok, który tak smutno się zakończył, rozpoczął się bardzo obiecująco: przyjęto nowy wieloletni program strategiczny EU-OSHA na lata 2014–20, w którym nakreślono najlepsze metody promowania bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) w trudnych warunkach gospodarczych. W styczniu swoje uznanie i poparcie dla naszej pracy wyraził Martin Schulz, przewodniczący Parlamentu Europejskiego, który przybył do naszej siedziby w Bilbao z oficjalną wizytą, by z pierwszej ręki dowiedzieć się, jak wygląda praca Agencji. W dniu 31 marca László Andor, Komisarz ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, wziął udział w otwarciu naszego nowego budynku w dzielnicy Miribilla w Bilbao. Tego samego dnia podpisano umowę w sprawie siedziby między EU-OSHA a Królestwem Hiszpanii, dzięki której Agencja na dobre zagości w Bilbao. Natomiast w czerwcu przyjęto tak bardzo wyczekiwane Strategiczne ramy UE dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2014–2020. Ich cele strategiczne są zasadniczo zbieżne z głównymi obszarami prac EU-OSHA.

1 Przewidywanie zmian

W 2014 r. EU-OSHA opublikowała ważny przegląd opracowany na podstawie niedawno realizowanego przez nią, szeroko zakrojonego projektu z zakresu prognozowania: „[Aktualne i pojawiające się zagrożenia w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy \(BHP\) w sektorze opieki zdrowotnej, w tym opieki domowej i opieki ze strony lokalnych wspólnot](#)”. Podkreślono w nim wyzwania stojące przed sektorem, w tym rosnące zapotrzebowanie na opiekę zdrowotną i konieczność zapewnienia zwiększonej opieki długoterminowej, deficyt wykwalifikowanych i doświadczonych profesjonalistów oraz coraz powszechniejsze stosowanie technologii wymagających nowych umiejętności.

Zapowiedzią następnego projektu z zakresu prognozowania było opublikowanie innego ważnego sprawozdania, które zawierało wyniki badania zakresowego dotyczącego wyłaniających się trendów w zakresie BHP („[Badanie zakresowe dotyczące prognozy nowych i pojawiających się zagrożeń i wyzwań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy](#)”). Zidentyfikowano następujące trzy tematy, które mogą być przedmiotem zainteresowania następnego studium prognostycznego: wpływ informacji i komunikacji na BHP; tendencje zarządzania zasobami ludzkimi; oraz wpływ kryzysu finansowego na bezpieczeństwo i ochronę zdrowia w pracy.

Identyfikacja i określenie priorytetów badań ułatwia koordynację badań i bardziej efektywne korzystanie z zasobów. W związku z tym, w ramach swojego długofalowego projektu dotyczącego priorytetów badań w zakresie BHP, EU-OSHA sporządziła listę głównych priorytetów zidentyfikowanych w jej [sprawozdaniu za 2013 r.](#) i opracowała dokumenty przedstawiające jej stanowisko w zakresie tych tematów, na przykład „zapobiegania wypadkom poprzez odpowiednie zaprojektowanie stanowiska pracy”, z myślą o poprawie warunków pracy w środowisku naukowców.

2 Fakty i liczby

W 2014 r. ukończono w przewidzianym zakresie prace nad drugą edycją badania ESENER, czyli ESENER-2. Przeprowadzono około 50 000 wywiadów w 36 krajach, co oznaczało znaczny wzrost wielkości próby w porównaniu z pierwszą edycją. W 2015 r. opublikowane zostaną sprawozdania z wyników badania. W styczniu 2014 r. wydano zalecenia wynikające z [oceny ESENER-1](#) i uwzględniono je w badaniu ESENER-2.

W trakcie konferencji, która odbyła się w grudniu 2013 r. w Parlamencie Europejskim, przedstawiono wstępne wyniki zrealizowanego pod auspicjami Parlamentu Europejskiego projektu pilotażowego o nazwie „Bezpieczniejsze i zdrowsze warunki pracy dla osób w każdym wieku – bezpieczeństwo i ochrona zdrowia w pracy w kontekście starzejącej się siły roboczej”, a w styczniu 2014 r. na stronie internetowej EU-OSHA opublikowano [materiały](#) z konferencji. Dalsze analizy wyników zostaną przeprowadzone w 2015 r., natomiast we wrześniu odbędzie się konferencja podsumowująca projekt. Znaczenie tej tematyki jest na tyle istotne, że zostanie jej poświęcona jedna z cyklu kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” w latach 2016-2017 zatytułowana *Zdrowe miejsce pracy dla pracowników w każdym wieku*.

W 2014 r. ukończono wstępne prace w ramach projektu zatytułowanego „Poprawa bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy w mikroprzedsiębiorstwach i małych przedsiębiorstwach Europy”. Celem projektu jest określenie

kluczowych warunków, które przyczyniają się do stworzenia środowiska umożliwiającego znaczną poprawę zarządzania BHP. Kompleksowy przegląd zostanie opublikowany w 2015 r.

W styczniu EU-OSHA zorganizowała w Paryżu, we współpracy z ANSES - francuską Agencją ds. Żywności, Środowiska i Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, seminarium poświęcone zagrożeniom związanym z substancjami toksycznymi działającymi szkodliwie na rozrodczość. Pod koniec roku opublikowano sprawozdanie metodologiczne dotyczące nowotworów związanych z pracą zawodową, zatytułowane „[Narażenie na czynniki rakotwórcze a nowotwory związane z pracą zawodową: przegląd metod oceny](#)”. W październiku odbyło się w Brukseli kolejne seminarium, tym razem poświęcone inauguracji szeroko zakrojonego projektu badawczego, dotyczącego obciążenia pracowników chorobami zawodowymi. Jednym z tematów, którym poświęcono szczególną uwagę, były systemy identyfikacji chorób zawodowych i ostrzegania przed nimi (tzw. sentinel and alert systems). Systemy te są używane do identyfikacji chorób, które nie są obecnie uznawane za zawodowe, lecz co do których może okazać się, że mają związek z pracą. Wczesna identyfikacja umożliwi podnoszenie świadomości i oznacza większe możliwości rekompensaty dla pracowników cierpiących na tego rodzaju schorzenia.

W 2014 r. opublikowano dwa istotne sprawozdania z prac Agencji w zakresie kosztów i korzyści BHP. W maju pojawił się raport zatytułowany „[Oszacowanie kosztów wypadków przy pracy i chorób zawodowych: przegląd metodyki](#)”, po czym, w czerwcu, odbyło się posiedzenie ekspertów mające na celu omówienie ustaleń sprawozdania. We wrześniu opublikowano raport „[Argumenty dla firm za bezpieczeństwem i zdrowiem w pracy: analiza kosztów i korzyści interwencji w małych i średnich przedsiębiorstwach](#)”, w którym podkreślono niezwykłą wagę właściwego zarządzania BHP. Następnie, pod koniec tego samego miesiąca, odbyła się konferencja zatytułowana „[Inwestowanie w BHP: dlaczego korzyści przeważają nad kosztami](#)”.

3 Narzędzia pomocne w zarządzaniu BHP

W 2014 r. poczyniono ogromne postępy w zakresie rozwoju interaktywnego oprogramowania do ceny ryzyka zawodowego (OiRA): Udostępniono 47 nowych narzędzi, czyli więcej niż ich planowana liczba 35. Kolejnych 30 narzędzi jest w fazie opracowania. Zorganizowano czternaście seminariów w celu promowania narzędzia OiRA lub szczególnych narzędzi sektorowych dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). W grudniu, w ramach konferencji zorganizowanej pod auspicjami włoskiej prezydencji Rady UE („Jak zapewnić wzrost i konkurencyjność przedsiębiorstw w czasach kryzysu przy jednoczesnym promowaniu bezpieczeństwa i higieny pracy”) odbyły się warsztaty poświęcone OiRA. Znaczenie tego narzędzia doceniono również w nowych Strategicznych ramach UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, gdzie uznano je za jeden z najważniejszych czynników ułatwiających MŚP przestrzeganie wymogów BHP.

4 Podnoszenie świadomości

7 kwietnia zainicjowano w siedzibie Komisji Europejskiej w Brukseli kampanię „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy – „Stres w pracy? Nie, dziękuję!”, której realizację przewidziano na lata 2014-2015. W tym samym dniu uruchomiono stronę kampanii, która zawiera materiały w 25 językach. Następnego dnia odbyło się posiedzenie partnerów kampanii, na którym przedstawiono oficjalną ofertę partnerstwa kampanii. Do programu przystąpiło 100 partnerów kampanii i ponad 30 partnerów medialnych chętnych, by wesprzeć jej propagowanie.

Zainspirowana sukcesem pierwszych warsztatów benchmarkingowych, które odbyły się w czasie kampanii 2012–13, EU-OSHA powołała grupę sterującą, i w 2014 r., odbyły się kolejne trzy wydarzenia, których gospodarzami były firmy Heineken, LEGO i Toyota. Na 2015 r. zaplanowano 3 dalsze wydarzenia, których gospodarzami będą przedsiębiorstwa.

Jednym z najważniejszych wydarzeń każdej kampanii z cyklu „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” jest Konkurs Dobrych Praktyk. Po raz pierwszy w tej edycji do startu w konkursie dopuszczono oficjalnych partnerów kampanii. Zwycięzców wybrano spośród 50 zgłoszeń wytypowanych przez jury do dalszej oceny w styczniu 2015 r. Uroczystość wręczenia nagród odbędzie się w kwietniu 2015 r.

W dniach 20-24 kwietnia odbył się Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, obejmujący setki wydarzeń i działań poświęconych zarządzaniu stresem związanym z pracą. Sam tylko hiszpański punkt centralny zorganizował 50 inicjatyw – począwszy od szkoleń i seminariów, skończywszy na projekcjach filmowych i wydarzeniach dla mediów.

EU-OSHA wspiera swoje krajowe punkty centralne poprzez udostępnianie pakietu rozwiązań wspomagających europejskie kampanie (European Campaign Assistance Package) i bogatego zasobu materiałów związanych z kampaniami: w 2014 r. dystrybuowano 88 720 sztuk materiałów i przedmiotów pod marką różnych kampanii, 476 125 publikacji w 25 językach oraz 62 stoiska do prowadzenia kampanii i 15 zestawów wystawienniczych.

Oprócz oficjalnego przewodnika, ulotki i broszury, na potrzeby kampanii realizowanej w latach 2014–15 opracowano następujące materiały: film zatytułowany „[Napo w ... Stres w natarciu](#)”; „Pytanie internetowe dotyczące zarządzania stresem i zagrożeniami psychospołecznymi”; przegląd najnowszej literatury „[Obliczanie kosztów stresu związanego z pracą i zagrożeń psychospołecznych w pracy](#)”; oraz sprawozdanie opublikowane wspólnie z Europejską Fundacją na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy zatytułowane „[Ryzyko psychospołeczne w Europie: występowanie i strategię zapobiegania](#)”.

Paul Lacoste, zdobywca nagrody filmowej Zdrowe miejsca pracy 2014, podczas Międzynarodowego Festiwalu Filmów Dokumentalnych i Animowanych w Lipsku (DOK Leipzig)

Rozpoczęto już prace nad planowaną na lata 2016–17 kampanią z cyklu „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” o nazwie *Zdrowe miejsca pracy dla pracowników w każdym wieku*, która jest poświęcona promowaniu zrównoważonej pracy i zdrowego starzenia się. Uzgodniono zakres i cele kampanii, a EU-OSHA zleciła opracowanie internetowego przewodnika, który pomoże przedsiębiorstwom w zarządzaniu BHP w kontekście starzenia się siły roboczej.

EU-OSHA już od sześciu lat wspiera nagrodę filmową „Zdrowe miejsca pracy” wręczaną podczas listopadowego festiwalu filmu dokumentalnego DOK w Lipsku. W tym roku

Christa Sedlatschek, dyrektor EU-OSHA; László Andor, komisarz UE ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego; Vasilis Kegeroglou, wiceminister w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, przedstawiciel prezydencji greckiej UE, podczas konferencji prasowej towarzyszącej inauguracji kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” w Brukseli, kwiecień 2014 r.

nagrodę zdobył Paul Lacoste za film „Winobranie” („Harvest”), który opowiada o grupie pracowników sezonowych zatrudnionych przy zbiorze winogron na południu Francji. Film nagrodzono za przedstawiony w nim obraz niepewności i zmian we współczesnym świecie pracy oraz za doskonałą ilustrację tematu kampanii w latach 2014–15, którym jest stres związany z pracą. Agencja zleciła ponadto opracowanie w 13 językach listy dialogowej i dystrybucję za pośrednictwem krajowych punktów centralnych poprzednio nagrodzonego filmu – „Strażnicy” („C(us)todians”) w reż. Aly'ego Muritiby, który przedstawia życie w brazylijskim więzieniu.

Ponieważ pilotażowa faza projektu „Napo dla nauczycieli”, realizowana w 2013 r., zakończyła się pomyślnie, inicjatywę przedłużono w 2014 r. Ten internetowy pakiet materiałów edukacyjnych, przeznaczony dla uczniów szkół podstawowych w wieku 7-11 lat, zapewnia nauczycielom źródło materiałów pomocnych we wprowadzaniu tematyki BHP wśród dzieci na wczesnym etapie edukacji. W 2014 r. zlecono ocenę tej inicjatywy, której wyniki zostaną opublikowane w 2015 r.

Jednym z ważniejszych wydarzeń roku 2014 r. był udział EU-OSHA w XX Światowym Kongresie Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia we Frankfurcie w dniach 24–27 sierpnia. Na stoiskach EU-OSHA prezentowano OSHwiki, OiRA i kampanię „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” 2014–15. Pracownicy agencji uczestniczyli w siedmiu sesjach, w tym sympozjum dotyczącym zagrożeń psychospołecznych, zorganizowanym przez Agencję.

XX Światowy Kongres Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy 2014, Frankfurt

5 Tworzenie sieci kontaktów w celu wymiany wiedzy

Encyklopedia [OSHwiki](#), którą uruchomiono podczas XX Światowego Kongresu Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, jest pierwszą platformą internetową umożliwiającą użytkownikom kompilowanie i wymianę wiedzy dotyczącej BHP i zapewniającą osobom zajmującym się BHP nowe możliwości tworzenia sieci kontaktów za pośrednictwem internetu. Autorami artykułów do OSHwiki są wyłącznie osoby akredytowane, co zapewnia wiarygodność i integralność jej treści. OSHwiki jest zaprojektowana w sposób zapewniający rzetelne informacje dotyczące wszystkich najważniejszych tematów BHP, a ponadto umożliwia publikowanie na bieżąco nowych artykułów OSHwiki. Uruchomienie strony cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród ogółu odbiorców i mediów. W roku 2014 akredytowano 100 nowych autorów.

6 Tworzenie sieci kontaktów i komunikacja

W 2014 r. kampania „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” była po raz pierwszy wspierana poprzez zintegrowaną kampanię w mediach społecznościowych, między innymi za pomocą materiałów opracowanych specjalnie na potrzeby portali społecznościowych, takich jak infografiki i filmy wideo. Wstępne dane liczbowe były bardzo obiecujące: w pierwszych czterech miesiącach od rozpoczęcia kampanii liczba odwiedzających stronę była trzy razy większa niż w analogicznym okresie realizacji poprzedniej kampanii.

Na przełomie roku liczba subskrybentów profilu EU-OSHA na YouTube znacznie przekroczyła 1000, strona Agencji na Facebooku miała ponad 17 000 polubień, jej wpisy na Twitterze śledziło 11 500 osób, a liczba obserwujących jej aktywność w LinkedIn sięgnęła 5290 – wszystkie te liczby znacznie wzrosły w stosunku do poprzedniego roku.

W trakcie XX Światowego Kongresu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia we Frankfurcie, który odbył się w sierpniu, przedstawiono projekt nowej strony internetowej Agencji, co było zapowiedzą

uruchomienia nowej oficjalnej strony w 2015 r. W międzyczasie, na przestrzeni całego roku 2014, opublikowano w internecie 46 teaserów służących promowaniu publikacji, działań i wydarzeń, a także zamieszczono 11 wpisów na blogu.

Jeżeli chodzi o budowanie sieci kontaktów międzynarodowych, w dniu 30 listopada 2014 r. zaprzestano finansowania projektu EU-OSHA poświęconego wspieraniu krajów objętych Instrumentem Pomocy Przedakcesyjnej (IPP). Wsparcie obejmowało przekazywanie informacji, tłumaczenie najważniejszych materiałów i udzielanie krajowym punktom centralnym wsparcia finansowego przeznaczonego na udział w seminariach i posiedzeniach. Agencja udziela również wsparcia poprzez poprawę profilu działalności krajowych punktów centralnych, delegując własnych pracowników jako głównych prelegentów na organizowane w krajach IPP konferencje poświęcone BHP. Agencja zabiega o dalsze finansowanie, które umożliwi kontynuację projektu w 2015 r. i późniejszych latach.

W lutym 2014 r. EU-OSHA rozpoczęła nowy projekt, finansowany ze środków europejskiej polityki sąsiedztwa, który umożliwi 16 krajom partnerskim położonym na południe i wschód od UE budowanie uprzywilejowanych relacji z Unią Europejską. W ramach projektu kraje partnerskie mają możliwość uczestniczenia w pracach takich agencji jak EU-OSHA. Agencja nawiązała kontakty w krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa, przeprowadzono wizyty w wielu krajach, a obecnie najważniejsze materiały są tłumaczone na języki krajów objętych projektem. W 2015 r. odbędą się w Bilbao seminaria i warsztaty dla przedstawicieli krajów europejskiej polityki sąsiedztwa.

JAK OTRZYMAĆ PUBLIKACJE UE

Publikacje bezpłatne:

- jeden egzemplarz:
w EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- kilka egzemplarzy lub mapy/ plakaty:
w przedstawicielstwach Unii Europejskiej (http://ec.europa.eu/represent_en.htm);
w delegaturach Unii Europejskiej (http://eeas.europa.eu/delegations/index_en.htm);
kontaktując się z Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_en.htm) lub
dzwoniąc pod numer 00 800 6 7 8 9 10 11 (telefon bezpłatny w obrębie UE) (*).

(*) Informacje są udzielane nieodpłatnie, większość połączeń również jest bezpłatna (niektórzy operatorzy, hotele lub telefony publiczne mogą naliczać opłaty).

Publikacje płatne:

- w EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA)

stawia sobie za cel uczynienie Europy bezpieczniejszym, zdrowszym i wydajniejszym miejscem pracy. Agencja bada, opracowuje i rozpowszechnia wiarygodne, zrównoważone i bezstronne informacje na temat bezpieczeństwa i zdrowia w pracy oraz organizuje ogólnoeuropejskie kampanie informacyjne. Agencja została powołana przez Unię Europejską w 1994 r. i ma siedzibę w Bilbao w Hiszpanii; zrzesza ona przedstawicieli Komisji Europejskiej, przedstawicieli rządów państw członkowskich, przedstawicieli organizacji pracodawców i pracowników, a także czołowych specjalistów z każdego z państw członkowskich UE i spoza tych państw.

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

12 Santiago de Compostela,
E-48003 Bilbao – Hiszpania
Tel. +34 944358400
Faks +34 944358401
E-mail: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>